

SMERNICA č. 198

Podpora uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami na Žilinskej univerzite v Žiline

Prerokované: -

Schválené: rektorom dňa 14.06.2021

Účinné od: 01.09.2021

V súlade s § 100 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o VŠ“) v spojení s vyhláškou č. 458/2012 Z.z. o minimálnych nárokoch študenta so špecifickými potrebami (ďalej len „vyhláška“) rektor Žilinskej univerzity v Žiline (ďalej len „UNIZA“) vydáva túto smernicu, ktorou sa upravujú podmienky pre uchádzačov o štúdium so špecifickými potrebami pri prijímacom konaní a podmienky pre študentov so špecifickými potrebami počas štúdia na UNIZA.

Článok 1 **Úvodné ustanovenia**

1. UNIZA v súlade s ust. §100 zákona o VŠ vytvára všeobecne prístupné akademické prostredie a zodpovedajúce podmienky štúdia pre uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami bez znižovania požiadaviek na ich študijný výkon.
2. Pri určovaní týchto podmienok sa zaručujú rovnaké práva pre všetkých uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami. V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia z dôvodu veku, pohlavia, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, rasy, farby pleti, zdravotného postihnutia, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, náboženského vyznania alebo viery, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

Článok 2 **Charakteristika študenta a uchádzača o štúdium so špecifickými potrebami**

1. Za študenta so špecifickými potrebami sa pokladá študent^{1,2} :
 - a) **so zmyslovým, telesným a viacnásobným postihnutím**
Za študenta so zmyslovým, telesným a viacnásobným postihnutím sa považuje študent s postihnutím zraku (nevidiaci a slabozraký), sluchu (nepočujúci a nedoslýchavý), s telesným postihnutím (s postihnutím dolných končatín a s postihnutím horných končatín, jemnej motoriky) a študent s viacnásobným postihnutím.
 - b) **s chronickým ochorením**
Za študenta s chronickým ochorením sa považuje najmä študent s cystickou fibrózou, epilepsiou, sklerózou multiplex, po transplantácii orgánu alebo tkanív, srdcovo-cievny ochorením, neurologickým ochorením, ako i s inými progresívnymi ochoreniami, čo môže vyžadovať častú, resp. dlhodobú a nepravidelnú práceneschopnosť alebo negatívne ovplyvňovať schopnosť štúdia v bežných podmienkach.
 - c) **so zdravotným oslabením**
Za študenta so zdravotným oslabením sa považuje študent v stave dlhodobej choroby a následného zdravotného oslabenia, rekonvalescencie alebo so zníženou odolnosťou voči chorobám, či tendenciou k recidíve choroby alebo študent s ohrozením zdravia v dôsledku vplyvu nevhodného prostredia, nevhodného životného režimu, nesprávnej výživy. Takýto študent z dôvodu zdravotného stavu si vyžaduje osobitné podmienky pri vzdelávaní.
 - d) **s psychickým ochorením**
Za študenta so psychickými ťažkosťami alebo ochorením sa považuje študent, u ktorého aktuálny psychický stav alebo dlhodobejšia porucha psychického zdravia ovplyvňuje schopnosť plniť si študijné povinnosti v štandardnom režime (problémy s organizovaním štúdia a manažovaním svojich študijných povinností).
 - e) **s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami**
Za študenta s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami sa považuje najmä študent s poruchou autistického spektra bez duševnej zaostalosti (napr. Aspergerov syndróm), ktorý ovplyvňuje jeho schopnosť plniť si študijné povinnosti v štandardnom režime.

¹ § 100 ods. 2 zákona o vysokých školách

² Metodické usmernenie na vytváranie podmienok štúdia pre študentov so špecifickými potrebami na vysokých školách, Rada ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami

f) s poruchami učenia

Za študenta s poruchami učenia sa považuje študent s dyslexiou, dysortografiou, dysgrafiou, dyskalkúliou, a pod. Špecifické poruchy učenia je všeobecný termín označujúci skupinu porúch prejavujúcich sa výraznými ťažkosťami pri čítaní, písaní, počítaní, počúvaní a komunikácii.

2. Študenti a uchádzači o štúdium so špecifickými potrebami môžu byť v dôsledku svojho zdravotného postihnutia výrazne znevýhodnení pri plnení niektorých zo študijných povinností. Po podaní žiadosti doloženej zákonom požadovanou dokumentáciou a po posúdení komisiou, im môže rektor/dekan fakulty umožniť vykonanie niektorých študijných povinností v odlišnej forme od tej, ktorá je v danom predmete štandardne vyžadovaná.
3. Štatút študenta so špecifickými potrebami môže získať na základe dobrovoľného prejavu záujmu každý študent, ktorý napĺňa charakteristiku študenta so špecifickými potrebami v zmysle zákona o VŠ a ktorý absolvuje na UNIZA vyhodnotenie jeho špecifických potrieb, na základe ktorého sú mu priznané primerané úpravy a rozsah poskytovania podpory počas štúdia, resp. na prijímacej skúške.
4. Poskytované podporné služby a prípadné ďalšie aktivity realizované s cieľom sprístupnenia štúdia nemôžu znižovať študijné požiadavky na študentov so špecifickými potrebami. Študent so špecifickými potrebami je rovnako ako všetci študenti UNIZA povinný riadiť sa vnútornými predpismi UNIZA.
5. Ak študent nepredloží zákonom požadovanú dokumentáciu a neudelí súhlas s vyhodnotením špecifických potrieb a so spracovaním osobných údajov, UNIZA nemôže študentovi udeliť štatút študenta so špecifickými potrebami a preto nemá nárok ani na podporné služby.

Článok 3

Organizačná schéma podpory študentov so špecifickými potrebami na UNIZA

Na UNIZA a jej jednotlivých fakultách poskytujú starostlivosť o uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami nasledovné subjekty:

1. Univerzitný koordinátor pre študentov so špecifickými potrebami

Univerzitného koordinátora pre študentov so špecifickými potrebami (ďalej len „univerzitný koordinátor“) výkonom činnosti poveruje rektor a stanovuje mu mieru pracovného úväzku. Univerzitným koordinátorom je vysokoškolský učiteľ alebo zamestnanec UNIZA s adekvátnym vzdelaním. Koordinátor je výkonom činnosti podriadený rektorovi, alebo rektorom poverenému prorektorovi.

Úlohou univerzitného koordinátora je:

- a) spolupráca na úlohách pri riešení podmienok podpory študentov so špecifickými potrebami s fakultnými koordinátormi a prorektorom pre vzdelávanie,
- b) vedenie evidencie uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami na UNIZA pre štatistické účely,
- c) koordinovanie činnosti fakultných koordinátorov pre študentov so špecifickými potrebami,
- d) poskytovanie poradenstva vysokoškolským učiteľom a iným organizačným zložkám UNIZA v oblasti práce so študentami so špecifickými potrebami,
- e) dodržiavanie zákona o ochrane osobných údajov uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami³,
- f) koordinovanie pracovných stretnutí s fakultnými koordinátormi za účelom tvorby strategického plánu a návrhu debarierizácie akademického prostredia, vyhodnotenia poskytovaných podporných služieb študentom so špecifickými potrebami,
- g) vypracovanie a predloženie správy o aktuálnom stave evidovaných študentov so špecifickými potrebami a nárokoch na zabezpečenie primeraných úprav a podporných služieb vedeniu UNIZA do 31.10. daného kalendárneho roka,
- h) vypracovanie a predloženie návrhu na použitie finančných prostriedkov na podporu študentov so špecifickými potrebami vedeniu UNIZA do 31.10. daného kalendárneho roka,

³ Zákon NR SR č. 18 o ochrane osobných údajov o zmene niektorých zákonov, Nariadenie európskeho parlamentu a rady (EU) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov

- i) podávanie písomnej správy o činnosti koordinátora členom vedenia UNIZA,
- j) zabezpečovanie vzdelávania koordinátorov v spolupráci s MŠVVaŠ SR a určenými špecializovanými pracoviskami na Univerzite Komenského v Bratislave, Technickej univerzite v Košiciach a prostredníctvom iných odborníkov z danej oblasti,
- k) každoročné aktualizovanie kontaktných údajov koordinátorov na webovej stránke UNIZA a informovanie sekcie vysokých škôl MŠVVaŠ SR o zmenách, spravovanie webovej stránky UNIZA/Študenti/Študenti so špecifickými potrebami, UNIZA/Uchádzači/Uchádzači o štúdium so špecifickými potrebami,
- l) vyhodnotenie potrieb a podporných služieb pre študentov zo znevýhodneného prostredia,
- m) spolupráca pri ďalších súvisiacich úlohách na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami.

2. Fakultní koordinátori pre študentov so špecifickými potrebami a koordinátori pre študentov so špecifickými potrebami na celouniverzitných študijných programoch

Fakultný koordinátor pre študentov so špecifickými potrebami ďalej len („fakultný koordinátor“) a koordinátor pre študentov so špecifickými potrebami na celouniverzitných študijných programoch ďalej len („koordinátor na CUŠP“) je kontaktnou osobou pre uchádzačov a študentov so špecifickými potrebami a členov akademickej obce príslušnej fakulty. Je to vysokoškolský učiteľ alebo zamestnanec UNIZA s adekvátnym vzdelaním. Fakultného koordinátora výkonom činnosti poveruje dekan príslušnej fakulty UNIZA. Koordinátora na CUŠP poveruje rektor.

Úlohou fakultného koordinátora/koordinátora na CUŠP je:

- a) spolupráca na úlohách týkajúcich sa vytvárania podmienok podpory študentov so špecifickými potrebami s univerzitným koordinátorom a prodekanom/vedúcim súčastí (okrem fakúlt),
- b) podieľanie sa na identifikovaní uchádzačov o štúdium so špecifickými potrebami a študentov so špecifickými potrebami,
- c) spolupráca s referátom pre vzdelávanie fakulty/oddelením pre vzdelávanie pri celouniverzitných študijných programoch pri spracovaní dát pre centrálny register študentov so špecifickými potrebami (MŠVVaŠ SR), zabezpečenie aktuálnej evidencie študentov so špecifickými potrebami do informačného systému UNIZA,
- d) podieľanie sa na vyhodnocovaní potrieb a požiadaviek uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami, na základe vyhodnotenia vypracovanie odporúčania rektorovi/dekanovi príslušnej fakulty na priznanie štatútu študenta so špecifickými potrebami, rozsahu vhodných podporných služieb a podpory zo strany fakulty, resp. univerzity,
- e) poradenstvo pre študentov so špecifickými potrebami pri výbere podporných technológií a zabezpečovaní podporných služieb,
- f) poskytovanie informácií a poradenstva uchádzačom so špecifickými potrebami o štúdium na konkrétnej fakulte a možnostiach uplatnenia absolventov v praxi, koordinovanie priebehu prijímacieho konania uchádzačov so špecifickými potrebami a počas prijímačej skúšky,
- g) informovanie vedúcich príslušných pracovísk (katedry, centra, ústavu) o počte evidovaných študentov so špecifickými potrebami a o minimálnych nárokoch študentov so špecifickými potrebami,
- h) vypracovanie a predloženie správy o aktuálnom stave evidovaných študentov so špecifickými potrebami a nárokoch na zabezpečenie primeraných úprav a podporných služieb univerzitnému koordinátorovi do 31.10. daného kalendárneho roka,
- i) vypracovanie a predloženie návrhu na použitie finančných prostriedkov na podporu študentov so špecifickými potrebami univerzitnému koordinátorovi do 31.10. daného kalendárneho roka,
- j) vedenie evidencie a odbornej dokumentácie uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami,

- k) dodržiavanie zákona o ochrane osobných údajov uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami,
- l) aktualizovanie údajov na webovej stránke fakulty/súčasť, referátu pre vzdelávanie, nástenkách a iných prístupných miestach,
- m) spolupráca pri ďalších súvisiacich úlohách na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami.

Článok 4

Primerané úpravy a podporné služby

1. Rozsah poskytovania primeraných úprav a podporných služieb upravuje Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 458/2012 o minimálnych nárokoch študenta so špecifickými potrebami.
2. Primerané úpravy transformujú do priebehu štúdia zmeny vo formách učenia, zmeny pri vykonávaní skúšok a pri hodnotení výsledkov bez znižovania požiadaviek na študijný výkon a bez zmeny charakteru študijného programu.
3. Primerané úpravy a podporné služby slúžia na kompenzáciu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia a/alebo porúch učenia a elimináciu bariér akademického prostredia a nezvýhodňujú postavenie študentov so špecifickými potrebami pred bežnými študentami.
4. Rozsah poskytovania primeraných úprav a podporných služieb závisí od konkrétnej potreby študenta, aktuálnych podmienok a požiadaviek na štúdium, dostupnosti a efektívnosti využitia kompenzačných pomôcok a asistenčných technológií.
5. Primerané úpravy sú poskytované tak, aby sa neznižovali akademické štandardy, nároky na osvojenie si vedomostí, zručností a kompetencií potrebných pre získanie kvalifikácie v danom študijnom programe.
6. Poskytnutie podporných služieb študentom so špecifickými potrebami nie je automaticky nárokovateľné, študent o ich poskytnutie musí požiadať a súhlasiť s vyhodnotením svojich špecifických potrieb. Podporné služby a podporné technológie predstavujú konkrétne nástroje podpory, ktoré umožňujú najmä sprístupniť informácie a komunikáciu študentom so špecifickými potrebami.
7. Primerané úpravy a podporné služby sa stanovujú na celé obdobie štúdia študijného programu v príslušnom stupni.
8. Vo výnimočných prípadoch na odporúčanie komisie je možné stanoviť primerané úpravy a podporné služby na jeden akademický rok, a to u študentov so špecifickými potrebami, u ktorých je predpoklad zlepšenia zdravotného stavu.
9. Študent so špecifickými potrebami má podľa rozsahu a druhu špecifickej potreby nárok najmä na tieto podporné služby:
 - upravené podmienky prijímacej skúšky,
 - možnosti využívania špecifických vzdelávacích prostriedkov a podporných technológií,
 - individuálne vzdelávacie prístupy, najmä individuálna výučba vybraných jednotiek študijného programu,
 - osobitné podmienky na vykonávanie študijných povinností bez znižovania požiadaviek na študijný výkon,
 - individuálny prístup vysokoškolských učiteľov,
 - odpustenie školného v odôvodniteľných prípadoch, ak ide o štúdium dlhšie ako je štandardná dĺžka príslušného študijného programu⁴,
 - priznanie sociálneho štipendia aj po prekročení štandardnej dĺžky štúdia, ak je toto prekročenie spôsobené zdravotným postihnutím⁵.
10. UNIZA môže odmietnuť poskytovanie podpory pri štúdiu, ak by charakter a rozsah študentom požadovaných služieb a úprav znamenal redukovanie akademických povinností a znižovanie akademických štandardov. Požadované podporné služby a úpravy nie je UNIZA povinná poskytnúť ani v prípade, ak by tieto podporné služby a úpravy boli neopodstatnené vzhľadom k zdravotnému alebo inému znevýhodneniu študenta, prípadne by nedokázali kompenzovať

⁴ §100 ods. 4) zákona o VŠ

⁵ §96 ods. 3) zákona o VŠ

dôsledky zdravotného alebo iného znevýhodnenia a študent so špecifickými potrebami by nedokázal absolvovať študijný program, alebo povinné predmety.

11. UNIZA nie je povinná priznať také požadované podporné služby a úpravy, ktorých zabezpečenie by znamenalo neprimerané finančné náklady.

Článok 5

Evidencia uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami na UNIZA

1. Evidenciu uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami UNIZA prihlásených a zapísaných na študijné programy príslušnej fakulty/celouniverzitné študijné programy, ktorí získali štatút študenta so špecifickými potrebami, za účelom registrácie, vyhodnotenia ich špecifických potrieb a spravovania odporúčaní na úpravy a podporu štúdia, vedie fakultný koordinátor/ koordinátor na CUŠP.
2. Odborná dokumentácia vrátane zdravotnej dokumentácie (v originálnej podobe) je bezpečne uložená v zložke študenta na referáte pre vzdelávanie príslušnej fakulty/oddelení pre vzdelávanie pri celouniverzitných študijných programoch. Spisový materiál uchádzača o štúdium a študenta so špecifickými potrebami má označenie „DÔVERNÉ“ (príloha č. 9). Za bezpečné uloženie a správne označenie zodpovedá fakultný koordinátor/koordinátor na CUŠP. Archivácia dokumentov sa riadi aktuálnou smernicou UNIZA Registratúrny poriadok.
3. Evidenciu štatistického počtu všetkých uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami vedie univerzitný koordinátor.
4. Počty uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami oznamujú fakultní koordinátori/koordinátori na CUŠP univerzitnému koordinátorovi vždy k 31. októbru a k 28. februáru príslušného akademického roka.
5. UNIZA zodpovedá za ochranu osobných údajov študenta so špecifickými potrebami ako aj uchádzača o štúdium so špecifickými potrebami.

Článok 6

Uchádzač o štúdium so špecifickými potrebami

1. Uchádzačovi o štúdium so špecifickými potrebami UNIZA neukladá povinnosť informovať univerzitu o svojom znevýhodnení, no odporúča v dostatočnom predstihu kontaktovať fakultného koordinátora/ koordinátora na CUŠP za účelom poradenstva pri výbere odboru štúdia, študijného programu a rozsahu podporných služieb. V súvislosti s tým uchádzač poskytne koordinátorovi dostatočné informácie o svojich obmedzeniach a špecifických potrebách.
2. Fakultný koordinátor/koordinátor na CUŠP poskytne uchádzačovi o štúdium priamo alebo v spolupráci s inými pracoviskami informácie o charaktere a obsahu študijného programu, možnostiach uplatnenia sa v praxi, návštevu na aktuálnej fakulte alebo katedre, informácie o predpokladaných poznatkoch a zručnostiach získaných po absolvovaní zvoleného študijného programu, či o vhodnosti vybraného študijného programu z hľadiska technickej náročnosti štúdia, limitov, obmedzení študenta, informácie o individuálne prispôsobenej forme prijímacej skúšky, o úrovni prístupnosti na fakulte, zabezpečení podporných služieb a primeraných podmienok počas štúdia v súlade so špecifickými potrebami uchádzača o štúdium a možnosťami univerzity.
3. Uchádzač o štúdium so špecifickými potrebami vykoná samostatné rozhodnutie o konečnom výbere odboru a študijného programu, pričom sa riadi požiadavkami UNIZA na prijímacie konanie aj na samotné štúdium a berie do úvahy podmienky štúdia a vlastné predpoklady na zvládnutie študijných povinností.
4. Aj uchádzačom o štúdium so špecifickými potrebami spĺňajúcim podmienky na prijatie bez prijímacích skúšok, UNIZA odporúča kontaktovať fakultného koordinátora/ koordinátora na CUŠP v dostatočnom predstihu, najmä ak sú v štúdiu odkázaní na bezbariérové úpravy a podporné služby. V opačnom prípade UNIZA nenesie zodpovednosť za nezabezpečenie požadovaných úprav a podporných služieb nad rámec svojich možností a nad rámec kompenzácií v prípadoch, kedy by študent v dôsledku svojho zdravotného alebo iného

znevýhodnenia nebol schopný plniť študijné povinnosti a/alebo UNIZA by nedokázala hodnotiť jeho študijný výkon.

5. V prípade študenta so špecifickými potrebami sú pre vysokoškolské štúdium popri vedomostných predpokladoch nemenej dôležité aj technické zručnosti a kompenzačné techniky, ktoré mu umožnia plniť si študijné povinnosti a podávať študijný výkon na porovnateľnej úrovni ako bežní vysokoškolskí študenti. UNIZA vyžaduje, aby študenti so špecifickými potrebami boli schopní používať podporné technológie, boli schopní pracovať so študijnými textami a využívali akceptovateľnú formu komunikácie. UNIZA od uchádzačov očakáva, že budú zorientovaní v možnostiach využívania podporných technológií, že budú mať technické zručnosti a tieto podporné technológie využívať na úrovni zodpovedajúcej potrebám vysokoškolského štúdia. UNIZA od uchádzačov očakáva, že dokážu čítať s porozumením a pracovať s odbornými textami v písomnej forme, že dokážu samostatne editovať text.
6. Ak uchádzač so špecifickými potrebami nespĺňa požiadavky na minimálne kompetencie, UNIZA mu môže odporučiť odklad začiatku štúdia na čas nevyhnutný na zvládnutie požadovaných kompetencií.

Článok 7

Prijímacie konanie uchádzačov o štúdium so špecifickými potrebami

1. Uchádzač o štúdium so špecifickými potrebami, ktorý má záujem vykonať prijímaciu skúšku na štúdium na UNIZA s využitím primeraných úprav a podporných služieb, kontaktuje fakultného koordinátora/ koordinátora na CUŠP v období pred prijímacím konaním, najneskôr mesiac pred termínom prijímacej skúšky.
2. O zohľadnenie špecifických potrieb počas prijímacieho konania musí uchádzač o štúdium so špecifickými potrebami požiadať písomne najneskôr dva týždne pred termínom prijímacej skúšky. Spolu so žiadosťou uchádzača so špecifickými potrebami o úpravu formy a spôsobu vykonania prijímacej skúšky na štúdium (príloha č. 1), predkladá lekárske vysvedčenie nie staršie ako 3 mesiace, resp. vyjadrenie psychológa, logopéda, školského psychológa, školského logopéda, špeciálneho pedagóga⁶.
3. Fakultný koordinátor/ koordinátor na CUŠP informuje prodekana pre vzdelávanie (fakultný koordinátor a prodekan pre vzdelávanie môže byť tá istá osoba) a príslušné katedry/vedúceho súčastí (okrem fakúlt) o uchádzačoch o štúdium so špecifickými potrebami a navrhuje alternatívne formy prijímacích skúšok vzhľadom na špecifické potreby. Pritom sa dbá na to, aby sa úprava prijímacieho konania odchyľovala od bežného postupu v najmenšej možnej miere a mali by okrem predpokladov pre štúdium zvoleného študijného programu overiť pripravenosť uchádzača využívať štandardné technológie, ktoré sú pre prekonanie daných špecifických bariér potrebné (kompenzačné pomôcky, výpočtová technika a pod.). Pri prijímacích skúškach sa vyžaduje, aby zadanie vychádzalo z takých písomných materiálov a predpokladajú sa také pracovné postupy, ktoré uchádzačom umožnia zúčastniť sa prijímacieho konania za rovnakých podmienok.
4. Rektor pri celouniverzitných študijných programoch/dekan príslušnej fakulty na základe vyhodnotenia uchádzačových špecifických potrieb koordinátorom, určí formu prijímacej skúšky a spôsob jej vykonania s prihliadnutím na jeho špecifické potreby. O modifikácii prijímacieho konania je uchádzač so špecifickými potrebami informovaný prostredníctvom rozhodnutia rektora/dekana o podpore uchádzača o štúdium.
5. Fakultný koordinátor/koordinátor na CUŠP dohliada, aby forma skúšky zodpovedala obmedzeniam uchádzača so špecifickými potrebami, aby mu boli vytvorené rovnocenné podmienky v porovnaní s uchádzačmi bez špecifických potrieb.
6. Ak si uchádzač so špecifickými potrebami podá prihlášku na štúdium a súčasne žiada o zohľadnenie svojich špecifických potrieb, referát pre vzdelávanie príslušnej fakulty/oddelenie pre vzdelávanie pri celouniverzitných študijných programoch informuje uchádzača so špecifickými potrebami o systéme podpory, ktorý UNIZA ponúka uchádzačom a študentom so špecifickými potrebami s ohľadom na ich špecifické potreby a odporučí kontakt na fakultného

⁶ § 57 ods. 4 zákona o vysokých školách, § 100 ods. 3 zákona o vysokých školách

koordinátora/ koordinátora na CUŠP. Referát pre vzdelávanie/oddelenie pre vzdelávanie zároveň upovedomí fakultného koordinátora/ koordinátora na CUŠP.

7. Ak si uchádzač so špecifickými potrebami podáva prihlášku na vysokoškolské štúdium na viaceré fakulty/celouniverzitné študijné programy UNIZA, je povinný splniť ustanovenia odseku 1 a 2 tohto článku pre každú fakultu/celouniverzitný študijný program samostatne. Každá fakulta/rektorát následne vydá rozhodnutie o priznaní primeraných úprav a podporných služieb počas prijímacieho konania osobitne a nezávisle od seba.
8. UNIZA môže odmietnuť prijatie študenta na študijný program, pri štúdiu ktorého by mohol ohrozovať seba alebo osoby vo svojom okolí.

Článok 8

Postup pri podávaní žiadosti o zaradenie do evidencie študentov so špecifickými potrebami a priznaní primeraných úprav a podporných služieb

1. Študent UNIZA má z dôvodu svojho zdravotného znevýhodnenia a/alebo poruchy učenia právo uchádzať sa o zaradenie medzi študentov so špecifickými potrebami a podať si žiadosť na priznanie primeraných úprav a podporných služieb. K žiadosti prikladá lekárske vysvedčenie nie staršie ako 3 mesiace, ktorým je najmä lekársky nález, správa o priebehu a vývoji choroby a zdravotného postihnutia alebo výpis zo zdravotnej dokumentácie (v prípade zdravotného znevýhodnenia- príloha č.4), alebo v prípade poruchy učenia alebo komunikácie vyjadrenie psychológa, logopéda, školského psychológa, školského logopéda alebo špeciálneho pedagóga (príloha č. 3)^{7,8}.
2. Študent uchádzajúci sa o štatút študenta so špecifickými potrebami je povinný absolvovať vstupný pohovor s fakultným koordinátorom/ koordinátorom na CUŠP za účelom vyhodnotenia jeho špecifických potrieb a stanovenia rozsahu podpory počas štúdia.
3. Študent podáva žiadosť o zaradenie do evidencie študentov so špecifickými potrebami a súhlas s vyhodnotením špecifických potrieb (príloha č. 2) na začiatku akademického roka príslušnému fakultnému koordinátorovi/ koordinátorovi na CUŠP. Žiadosť možno podať aj v ktorejkoľvek fáze počas štúdia. Priznanie primeraných úprav a podporných služieb však nemá spätnú platnosť, závisí od vyhodnotenia špecifických potrieb študenta a podlieha schváleniu rektora/dekana príslušnej fakulty.
4. Komisia pre vyhodnotenie špecifických potrieb (ďalej len „komisia“) za účasti študenta žiadajúceho o priznanie štatútu študenta so špecifickými potrebami vyhodnotí rozsah obmedzení (berúc do úvahy lekárske vysvedčenie, alebo vyjadrenie psychológa, logopéda, školského psychológa, školského logopéda, alebo špeciálneho pedagóga...) a jeho špecifické potreby a vypracuje odporúčania pre rozsah a formu primeraných úprav a podporných služieb (príloha č. 5).
5. Komisia pozostáva z fakultného koordinátora/ koordinátora na CUŠP, prodekana pre vzdelávanie príslušnej fakulty (fakultný koordinátor a prodekan pre vzdelávanie môže byť tá istá osoba)/vedúceho súčastí (okrem fakúlt) pri celouniverzitných študijných programoch, študijnej referentky a ďalších odborníkov podľa potreby (napr. univerzitný koordinátor, prorektor pre vzdelávanie, garant študijného programu, psychológ, kariérny poradca...).
6. Komisia svoje odporúčanie k priznaniu štatútu študenta so špecifickými potrebami a rozsahu a forme špecifickej podpory študenta odovzdáva rektorovi/ dekanovi príslušnej fakulty na rozhodnutie o priznaní/nepriznaní štatútu študenta so špecifickými potrebami.
7. Rektor/dekan príslušnej fakulty vydáva s odporúčaním komisie rozhodnutie o priznaní štatútu študenta so špecifickými potrebami na celé obdobie trvania štúdia študijného programu v danom stupni.
8. V niektorých prípadoch na odporúčanie komisie je možné vydať rozhodnutie o priznaní štatútu študenta so špecifickými potrebami na jeden akademický rok a to u študentov so špecifickými potrebami, u ktorých je predpoklad zlepšenia zdravotného stavu.
9. V prípade prehodnotenia primeraných úprav a podporných služieb študenta so špecifickými potrebami v zmysle čl. 8 odseku 8 tejto smernice, študent podáva novú žiadosť o zaradenie

⁷ §100 ods. 3 zákona o VŠ,

⁸ Metodické usmernenie na vytváranie podmienok štúdia študentov so špecifickými potrebami na Vysokých školách, Rada ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami

- do evidencie študentov so špecifickými potrebami spolu s príslušnou dokumentáciou (čl. 8 odsek 1 tejto smernice).
10. Písomné rozhodnutie o priznaní štatútu študenta so špecifickými potrebami (príloha č. 5) spolu s odporúčaním komisie sa vydáva v štyroch origináloch- 1x študent, 1x referát pre vzdelávanie do zložky študenta, 1x fakultný koordinátor, 1x univerzitný koordinátor. Študent sa s týmto dokumentom preukazuje pri styku s pedagógmi a ďalšími pracovníkmi univerzity podľa potreby.
 11. Fakultný koordinátor/ koordinátor na CUŠP pomáha študentovi so špecifickými potrebami pri kontakte s jeho pedagógmi, pri získavaní prístupnej študijnej literatúry, pri dohode o vhodných formách komunikácie a pod. Pomáha mu pri začlenení sa do štúdia a života na univerzite a podporuje jeho snahu o dosiahnutie sebestačnosti.
 12. Študent so špecifickými potrebami informuje svojich vyučujúcich o špecifikách svojho štúdia, ak to uzná za potrebné, a to na základe písomného rozhodnutia o priznaní štatútu študenta so špecifickými potrebami.
 13. Študent so špecifickými potrebami, u ktorého sa prejavia špecifické potreby v dôsledku postihnutia v priebehu akademického roka, preukáže svoje špecifické potreby podľa odseku 1 tohto článku a požiadava o zohľadnenie špecifických potrieb včas, najneskôr dva týždne pred začiatkom skúškového obdobia. Požadovať zohľadnenie špecifických potrieb spätne pred dátumom evidencie študenta so špecifickými potrebami je neprípustné.

Článok 9

Štúdium študentov so špecifickými potrebami a pôsobnosť vysokoškolských učiteľov

1. Priestorové a materiálne nároky, súvisiace so štúdiom študenta so špecifickými potrebami stanovuje vyhláška č. 458/2012 Z.z. o minimálnych nárokoch študenta so špecifickými potrebami.
2. Fakultný koordinátor/ koordinátor na CUŠP sa podieľa na príprave odporúčaní na alternatívne formy skúšky v závislosti od charakteru špecifických potrieb, ktorými môžu byť nahradenie písomnej skúšky ústnou, nahradenie skupinovej skúšky individuálnou. Pri písomnej skúške v aktuálnych prípadoch sa odporúča vhodný formát zadania (zväčšené písmo, elektronická či zvuková forma), poskytnutie jasných a jednoznačne formulovaných otázok, overení, či študent porozumel zadaniu úlohy a zreteľne úlohu vníma. Ďalej predĺženie času na vypracovanie úlohy, používanie špeciálneho technického vybavenia, v nevyhnutných prípadoch umožniť vykonanie skúšky mimo miesta skúšky prostredníctvom informačných a komunikačných technológií.
3. Od študentov so špecifickými potrebami sa požaduje rovnaký študijný výkon, upravené sú len podmienky dosahovania tohto výkonu vzhľadom k ich špecifickým potrebám.
4. Vysokoškolský učiteľ UNIZA je na začiatku akademického roka, alebo v jeho priebehu informovaný o počte študentov so špecifickými potrebami a rozsahu poskytovaných podporných služieb a primeraných úprav. Informáciu o počte študentov so špecifickými potrebami poskytne vyučujúcemu vedúci príslušného pracoviska (katedry, centra, ústavu), ktorého o počte informuje fakultný koordinátor/ koordinátor na CUŠP.
5. Vyučujúci a študent so špecifickými potrebami si v spolupráci s fakultným koordinátorom/ koordinátorom na CUŠP, v zmysle rozhodnutia o primeraných úpravách a podporných službách, určia pravidlá a podmienky spolupráce počas akademického roka. Stanovené podmienky medzi vyučujúcim a študentom so špecifickými potrebami zaznamená fakultný koordinátor/ koordinátor na CUŠP do zložky študenta so špecifickými potrebami.
6. Každý študent má právo na také študijné podmienky, ktoré ho neznevýhodňujú v porovnaní s ostatnými študentmi. Naopak, vyučujúci nesmú ustupovať od štandardného priebehu skúšky tam, kde dostupná technika umožňuje študentovi so špecifickými potrebami vyhovieť bežným nárokom. Nové požiadavky na prispôsobenie podmienok štúdia nad rámec rektorom/dekanom schválených úprav zo strany študenta so špecifickými potrebami sa považujú za neoprávnené, okrem prípadu, kedy ich vyvolala zmena zdravotného stavu. Na základe aktuálneho potvrdenia o zmene zdravotného stavu fakulta vykoná opätovné vyhodnotenie špecifických potrieb a aktualizovaný návrh primeraných úprav predloží rektorovi/dekanovi fakulty, ktorý vydá nové rozhodnutie.

7. Študenti so špecifickými potrebami, ktorí využívajú kompenzačné a špeciálne učebné pomôcky, sú povinní vopred upozorniť vyučujúceho na to, že použijú toto vlastné špecifické zariadenie. Študent so špecifickými potrebami sa pritom zaväzuje, že pri využití techniky nedochádza k porušovaniu zásad všeobecne platných pre skúšky.

Článok 10

Ďalšie podporné služby pre študentov so špecifickými potrebami

1. UNIZA môže v individuálnych prípadoch poskytnúť študentom so špecifickými potrebami ďalšie formy podpory, pokiaľ ich uplatnenie nebude znižovať požiadavky na študijný výkon.
2. V rámci podpory štúdia študentov so špecifickými potrebami bolo vytvorené bezbariérové pracovisko pre študentov so špecifickými potrebami. Súčasťou pracoviska je študijná zóna vybavená podpornými technológiami, ako aj oddychová zóna vybavená rehabilitačnými pomôckami, ktorú využívajú študenti so špecifickými potrebami, ktorí dochádzajú na celý deň do školy a potrebujú miesto na oddych a podanie liekov.
3. Ďalšou formou podpory je odborné poradenstvo pre študentov so špecifickými potrebami v Poradenskom a kariérom centre UNIZA.
4. UNIZA zaisťuje prednostné ubytovanie študentom so špecifickými potrebami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (pokiaľ o to požiadajú včas) tak, aby ubytovacie priestory svojim vnútorným zariadením a vzdialenosťou od učebných priestorov zodpovedali čo najviac kritériám prístupnosti a podľa technických možností ubytovacieho zariadenia. Každá žiadosť o ubytovanie bude posudzovaná individuálne s ohľadom na rozsah špecifických potrieb a bezbariérových možností jednotlivých ubytovacích zariadení.
5. Parkovanie v areáli UNIZA (pokiaľ o to požiadajú), je pre študentov so špecifickými potrebami bezplatné. K žiadosti o bezplatné parkovanie v areáli UNIZA (príloha č.10), predkladajú rozhodnutie rektora/dekana o priznaní štatútu študenta so špecifickými potrebami.
6. Pre študentov s pohybovým postihnutím je zabezpečený bezbariérový prístup k stravovaniu.
7. UNIZA realizuje stavebné činnosti, úpravy týkajúce sa priestorov vzdelávania, ubytovania a stravovania aj s ohľadom na potreby študentov so špecifickými potrebami a s cieľom zabezpečiť ich bezbariérovosť a univerzálnu prístupnosť v zmysle platnej legislatívy.

Článok 11

Študenti zo znevýhodneného prostredia

1. UNIZA vytvára podmienky pre študentov žijúcich v prostredí, v ktorom nemajú vytvorené dostatočné podmienky pre ich ďalší rozvoj a štúdium.
2. Z aspektov edukácie vzniká potreba špecifického prístupu k uchádzačom a študentom pochádzajúcim z podmienok sociálneho vylúčenia. Špecifickým cieľom edukácie a podpory študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia na UNIZA je prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností a požadovaný študijný výkon.
3. Za študenta zo znevýhodneného prostredia sa pre účely tejto smernice považuje študent dennej formy štúdia prvých dvoch stupňov štúdia na UNIZA, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a svoju nepriaznivú sociálnu situáciu preukáže rozhodnutím o priznaní sociálneho štipendia v maximálnej výške na obdobie 5 mesiacov v aktuálnom akademickom roku⁹, alebo aktuálnym potvrdením o pomoci v hmotnej núdzi z ÚPSVaR a potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi za aktuálny kalendárny rok, kedy vyplatená dávka musí byť v mesiaci, v ktorom študent predkladá žiadosť o zaradenie do evidencie.¹⁰
4. O primerané úpravy a podporné služby pre študentov zo znevýhodneného prostredia má právo uchádzať sa každý študent, ktorý spĺňa podmienky predpísané na ich poskytnutie so zohľadnením sociálnej situácie študenta.
5. Študent podáva žiadosť o zaradenie do evidencie študentov zo znevýhodneného prostredia (príloha č. 11) na začiatku akademického roka univerzitetnému koordinátorovi pre študentov

⁹ §2 ods. 13 a §7 ods. 3 Vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky o priznávaní sociálneho štipendia študentom vysokých škôl
¹⁰ Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

so špecifickými potrebami. Žiadosť možno podať aj v ktorejkoľvek fáze počas štúdia, priznanie primeraných úprav a podporných služieb však nemá spätnú platnosť.

6. Univerzitný koordinátor spolupracuje s fakultným koordinátorom/ koordinátorom na CUŠP a vypracuje odporúčania pre rozsah a formu primeraných úprav a podporných služieb.
7. Rektor vydáva Rozhodnutie o zaradení do evidencie študentov zo znevýhodneného prostredia a úpravy podporných služieb s platnosťou na jeden akademický rok. Písomné rozhodnutie sa vydáva v troch origináloch- 1x študent, 1x univerzitný koordinátor, 1x referát pre vzdelávanie do zložky študenta.
8. Študent sa týmto dokumentom preukazuje pri styku s pedagógmi a ďalšími pracovníkmi univerzity podľa potreby.
9. Poskytované primerané úpravy, podporné služby a prípadné ďalšie aktivity realizované s cieľom sprístupnenia štúdia nemôžu znižovať študijné požiadavky na študentov zo znevýhodneného prostredia. Študent je rovnako ako všetci študenti UNIZA povinný riadiť sa vnútornými predpismi UNIZA.
10. Evidenciu študentov zo znevýhodneného prostredia vedie univerzitný koordinátor.
11. Odborná dokumentácia (v originálnej podobe) je uložená v zložke študenta na referáte pre vzdelávanie príslušnej fakulty/oddelení pre vzdelávanie pri celouniverzitných študijných programoch.

Článok 12

Podporné služby pre študentov zo znevýhodneného prostredia

1. Priamou formou podpory je sociálne štipendium.
2. Ďalšími formami podpory môžu byť:
 - individuálny harmonogram plnenia študijných povinností, individuálny študijný plán,
 - zapožičanie literatúry z univerzitnej knižnice na predĺžený čas,
 - podpora pri zabezpečovaní študijnej literatúry, podkladov z prednášok a zadaní z cvičení na základe dohody s vyučujúcim (príloha č.7),
 - bezplatné odborné psychologické a sociálne poradenstvo, finančné poradenstvo (napr. pomoc pri vybavovaní študentskej pôžičky), kariérne poradenstvo v Poradenskom a kariérom centre UNIZA,
 - využívanie bezbariérového pracoviska pre študentov so špecifickými potrebami,
 - prednostné ubytovanie v ubytovacích zariadeniach v rámci kapacít ubytovacích zariadení (ak o to požiada v určenom termíne), týka sa to aj študentov študujúcich v mieste svojho bydliska.

Článok 13

Práva a zodpovednosť univerzity vo vzťahu k študentom so špecifickými potrebami

1. **UNIZA má právo:**
 - a) chrániť akademické štandardy v zmysle vnútorného systému kvality,
 - b) požadovať, aby vedomosti, kompetencie a zručnosti uchádzača a študenta so špecifickými potrebami spĺňali požiadavky na úroveň štúdia na univerzite,
 - c) vyžadovať od študenta, ktorý z dôvodu svojich špecifických potrieb žiada o podporu, primerané úpravy alebo podporné služby, predloženie dokumentácie (lekárske vysvedčenie nie staršie ako 3 mes., vyjadrenie psychológa, logopéda, školského psychológa, školského logopéda alebo špeciálneho pedagóga),
 - d) neudelieť štatút študenta so špecifickými potrebami, ak študent nepredloží požadovanú dokumentáciu,
 - e) podpora pri štúdiu, primerané úpravy a podporné služby, nesmú znižovať nároky na štúdium.

2. UNIZA nesie zodpovednosť za:

- a) vytváranie všeobecne prístupného akademického prostredia¹¹,
- b) zlepšovanie prístupnosti študijných programov, služieb, aktivít pre čo najširší okruh študentov, zabezpečenie prístupu k informáciám potrebným k štúdiu a k informačnému systému,
- c) zverejňovanie aktuálnych informácií o podmienkach prijatia na štúdium, o štúdiu, za týmto účelom UNIZA zverejní požadované vedomosti, zručnosti a kompetencie očakávané od uchádzačov, ako i požadované vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré má študent nadobudnúť počas štúdia,
- d) informácie o koordinátoroch fakúlt/ koordinátoroch na CUŠP a univerzity umiestniť na webovej stránke UNIZA a stránke fakúlt tak, aby ich bolo možné vyhľadať ľahko a intuitívne,
- e) zverejňovanie informácií pre uchádzačov a študentov so špecifickými potrebami na webovej stránke UNIZA v časti Študenti, v časti Uchádzači o štúdium, na stránke fakúlt/ súčastí (okrem fakúlt), stránke referátov pre vzdelávanie fakúlt, nástenkách pri referátoch pre vzdelávanie, nástenke pri hlavnom vchode na viditeľnom mieste,
- f) zabezpečenie primeraných opatrení na odstraňovanie existujúcich bariér, predchádzanie tvorbe nových bariér a kompenzovanie dôsledkov bariér akademického prostredia,
- g) zabezpečenie finančných prostriedkov na vytváranie primeraných podmienok pre štúdium študentov so ŠP a prácu koordinátora¹².

Článok 14

Práva a zodpovednosť študentov vo vzťahu k univerzite

1. Študent so špecifickými potrebami má právo na:

- a) získanie vzdelania a prístupu ku študijným programom na porovnateľnej úrovni ako bežní študenti,
- b) poradenstvo pred vstupom na univerzitu a poradenstvo a podporu počas štúdia na UNIZA,
- c) podporu, primerané úpravy a podporné služby pri prijímacom konaní¹³, štúdiu a skúškach bez znižovania požiadaviek na študijný výkon,
- d) využívanie služieb práce koordinátora pre študentov so špecifickými potrebami,
- e) individuálny prístup vysokoškolských učiteľov, individuálne vzdelávacie prístupy¹⁴,
- f) zníženie alebo odpustenie školného v odôvodniteľných prípadoch, ak ide o štúdium dlhšie, ako je štandardná dĺžka študijného programu, a dôvodom predĺženia je zdravotné znevýhodnenie, resp. aktuálny zdravotný stav študenta,
- g) ochranu osobných údajov súvisiacich so zdravotným znevýhodnením a/alebo poruchami učenia,
- h) dôstojnosť a rešpekt.

2. Študent so špecifickými potrebami nesie zodpovednosť za:

- a) výber študijného programu vzhľadom na zdravotné znevýhodnenie a/alebo poruchu učenia v zmysle tejto smernice,
- b) bezodkladné informovanie UNIZA o zmenách a okolnostiach, ktoré ovplyvňujú prístup ku štúdiu v zmysle tejto smernice,
- c) dodržiavanie študijného poriadku fakulty, vnútorných predpisov UNIZA a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré musia dodržiavať študenti počas štúdia,
- d) dodržiavanie podmienok obsiahnutých v rozhodnutí o zaradení do evidencie študentov so špecifickými potrebami a priznaní primeraných úprav a podporných služieb,
- e) účasť na vyučovaní, plnenie študijných povinností, výsledky svojho štúdia.

¹¹ § 100 ods. 1 a 3 zákona o VŠ

¹² § 16 ods. 1 písm. d) zákona o VŠ

¹³ § 57 ods. 4 zákona o VŠ, § 100 ods. 4 zákona o VŠ

¹⁴ § 100 ods. 4 zákona o VŠ

Článok 15 Záverečné ustanovenia

1. Smernica č. 198 Podpora uchádzačov o štúdium a študentov so špecifickými potrebami na Žilinskej univerzite v Žiline je záväzná pre všetkých zamestnancov a študentov univerzity.
2. Túto smernicu možno meniť a dopĺňať len formou písomných a očíslovaných dodatkov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto smernice.
3. Ruší sa Smernica č. 109 O pôsobnosti koordinátora pre študentov so špecifickými potrebami v podmienkach Žilinskej univerzity v Žiline.
4. Neoddeliteľnou súčasťou tejto smernice sú:
 - Príloha č. 1 Žiadosť uchádzača so špecifickými potrebami o úpravu formy a spôsobu vykonania prijímacej skúšky na štúdium
 - Príloha č. 2 Žiadosť o zaradenie do evidencie študentov so špecifickými potrebami a súhlas vyhodnotením špecifických potrieb
 - Príloha č. 3 Potvrdenie o poruchách učenia
 - Príloha č. 4 Potvrdenie o zdravotnom znevýhodnení
 - Príloha č. 5 Odporúčanie pre priznanie štatútu študenta so špecifickými potrebami
 - Príloha č. 6 Rozhodnutie o priznaní štatútu študenta so špecifickými potrebami
 - Príloha č. 7 Dohoda vyučujúceho a študenta so špecifickými potrebami o sprostredkovaní študijných materiálov
 - Príloha č. 8 Žiadosť o zapožičanie kompenzačných pomôcok k štúdiu študenta so špecifickými potrebami
 - Príloha č. 9 Spisový materiál uchádzača o štúdium a študenta so špecifickými potrebami
 - Príloha č. 10 Žiadosť o zaplatenie parkovného
 - Príloha č. 11 Žiadosť o zaradenie do evidencie študentov zo znevýhodneného prostredia
5. Táto smernica nadobúda platnosť dňom podpísania rektorom a účinnosť dňom 01.09.2021.

V Žiline dňa 14.06.2021

prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD.
rektor